

27.11.2023

KOTI- JA VAPAA-AJAN TAPATURMIEN EHKÄISYN KOORDINAATIORYHMÄ (2021- 2025)

Aika

Maanantai 27.11.2023 klo 10-13

Paikka

STM Meritullinkatu 8, Innostamo + TEAMS:illä etäosallistujat

Kiekun toimintokoodi

5 500 500 100

Osallistujat

Jari Keinänen, STM, pj klo 10.08-13.02.

Marjo Malja, sosiaalineuvos, STM, pj klo 10-10.08 ja 13.02-13.08.

Petri Mero, johtava asiantuntija, Finanssiala ry

Hanna Tiirinki, johtava tutkija, Onnettomuustutkimuskeskus

Henriikka Kannisto, erityisasiantuntija, Työterveyslaitos

Mervi Murtonen, johtava asiantuntija, Tukes

Sami Niemi, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Inkeri Parkkari, johtava asiantuntija, Traficom

Maria Nuotio, geriatrian professori, Turun yliopisto

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, Helsingin kaupunki

Marika Vartiainen, osastopäällikkö, Ehyt ry

Suvi Fried, projektikoordinaattori, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

Kristiina Heinonen, toiminnanjohtaja, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry

Ansa Holm, toiminnanjohtaja, Suomen Luustoliitto ry

Saara Aakko, suunnittelija, Suomen Punainen Risti

Maarit Piirtola, vanhempi tutkija, UKK-instituutti

Sihteerit:

Riitta Koivula, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Hanna Kettunen, erikoistutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Kutsutut: Ulla Korpilahti, kehittämispäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

MUISTIO

1) Kokouksen avaus

Marjo Malja avasi kokouksen klo 10.00.

2) Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3) Kaatumisen ehkäisyn maailmansuosituksiset / Maarit Piirtola UKK-instituutti

Vanhempi tutkija Maarit Piirtola (UKK-instituutti) esitteli Suomeen sovitettut kaatumisten ehkäisyn maailmansuosituksiset. Käytiin keskustelua aiheesta (Liite 1).

4) WHO / hukkumiskuolemia koskeva tietojenkeruu / Marjo Malja, STM

Sosiaalineuvos Marjo Malja kertoi WHO:n tiedonkeruusta hukkumiskuolemista ja niiden ehkäisystä. Suomessa kyselyyn on vastannut eri hallinnonaloja edustanut työryhmä, STM on koordinoitunut työtä.

5) THL ajankohtaiset kuulumiset, ml. väliarvioinnin eteneminen

Erikoistutkija Hanna Kettunen (THL) esitteli väliarvioinnin etenemisaikataulun sekä ajankohtaisia muita asioita, kuten TerveSuomi-tutkimuksen tulokset turvallisuuden tunteesta ja tapaturmista (Liite 2).

6) Koordinaatioryhmässä mukana olevien organisaatioiden muut ajankohtaiset kuulumiset sekä huomioita hallitusohjelman kirjauksiin liittyen

Traficom: Hallitusohjelman liikennekirjauksissa mukana. Hallitusohjelmassa on valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen, siinä liikenneturvallisuus korostuu entistä enemmän. Kävelyn ja pyöräilyn rahoituksessa mukana liikenneturvallisuus. Mikroliikkumisen lainsäädännön kehittämiseen liittyvä työryhmä on aloittanut toimintansa, mukana keskeiset viranomaiset.

Kuntaliitto: Hallitusohjelmassa mm. Suomi liikkeelle -ohjelma ja luonnon virkistyskäyttö, tässä kunnat ovat mukana. Asuinympäristön toimivuuteen liittyvät kirjat hallitusohjelmassa ovat myös tärkeitä kuntien näkökulmasta. Palveluketjuasioita viedään eteenpäin, esim. kaatumisten ehkäisy ja elintapaohjaus.

OTKES: Hallitusohjelmassa mm. nuorten huumekuolemien ehkäisy, nuorten tapaturmaisten huumekuolemien tutkinta meneillään vuoden 2023 osalta. Julkaisu kesäkuussa 2024.

Tukes: Tukesin perustehtävät liittyvät moniin hallitusohjelman kirjauksiin. EU:n yleisen tuoteturvallisuusasetuksen myötä päivitetään kuluttajaturvallisuuslainsäädäntöä joulukuuhun 2024 mennessä.

Työterveyslaitos: Työelämä näkyy hallitusohjelmassa. Työelämän kehittäminen ja tapaturmien torjuntaa jatkuu, yhtenä näkökulmana nousee sosiaalinen kestävyys.

Turun yliopisto: Henkilöstön osaamisen vahvistaminen tapaturmien ehkäisyssä. Korkean riskin potilaiden palveluketjujen rakentaminen. Luodaan edellytyksiä jalkauttaa näyttöä.

Ehyt ry: Otettu kantaa hallitusohjelman alkoholi- ja nikotiinikysymyksiin, saatavuuden lisääntyessä haitat lisääntyvät. Numerot puhuvat -tutkimusraportti (työtapaturmat) tehty yhdessä Työturvallisuuskeskuksen ja Alkon kanssa, käsittelee erityisesti taloudellisia vaikutuksia.

Helsingin kaupunki: Kartoitettu tapaturmakohtaisia katvealueita. Nyt työn alla hukkumisten ehkäisy, tarkasteltu esim. lasten ja aikuisten uimakoulujen täyttymistä ja jonoja. Huumekuolemat myös keskusteluissa. Saatu alueellista tietoa, mikä auttaa työssä. Helsingissä on tapaturmin ehkäisyn työryhmä, joka raportoi HYTE-koordinaatioryhmälle. Jokeriratikka uutena kulkuvälineenä aiheuttanut myös liikennetapaturmia. Ikäihmisten kuntosalien mainonnasta on saatu kritiikkiä, siihen on vastattu. Juniorijoukkueiden valmentajien nuuskankäyttö puhuttaa.

Luustoliitto: Hallitusohjelmassa useita kirjauksia, kuten yhteistyö potilasjärjestöjen kanssa. Palveluketjujen kehittämiseen tulossa julkaisu potilaskyselyn perusteella. Suomi liikkeelle -ohjelma kiinnostava liiton näkökulmasta, liikuntaryhmät liiton suosituinta toimintaa. EKLI-hanke meneillään. Hanke myös digiosaamiseen liittyen. Nikotiini vaikuttaa myös luustoterveyteen.

SPEK: Paloturvallisuusviikko on käynnistynyt, pe 1.12. on palovaroitinpäivä. Paloturvallisuusviikon kohderyhmänä nuoret ensi kertaa omaan kotiin muuttajat. Uusi opas tulossa. Hallitusohjelmassa sopimuspalokuntien toiminnan turvaaminen, mutta lakkautusuhkia menossa.

SPR: Pysy pystyssä -kampanja käynnistyy, ennakkotiedote 28.11.2023. Muuten kampanja käynnissä tammikuussa. Tapaturmien ehkäisyverkostossa vuoden 2024 toiminnan painopiste toimintakyky. Myös esim. paloturvallisuus mukana. Huumekuolemien ehkäisyyn liittyen SPR:llä on ensiapukoulutus päihteidenkäyttäjille. Verkkoauttamisen kehittäminen aloitettu.

SUH: Hallitusohjelmassa mm. turvallinen harrastaminen, vuonna 2024 koulutusten painopisteenä leirien ja uimarantojen turvallisuus. Odotetaan Suomi liikkeelle -ohjelman linjauksia, erityisesti kiinnostavat järjestöavustukset ja innovaatiotoiminta. Jäihin hukkumisista tehty selvitys 10 vuoden tarkastelujaksosta, kolmasosa moottoriajoneuvoilla liikkujia. Kaatumisten ehkäisy olisi tärkeää myös hukkumisten ehkäisyn näkökulmasta. Kaatumisten ehkäisy linkittyy moniin tapaturmatyyppeihin, joten voitaisiinko aiheesta tehdä julkilausuma koordinaatioryhmänä?

UKK: Maarit Piirtola aloittaa UKK-instituutissa 100% työn alkuvuodesta 2024.

7) Muut asiat

Ei muita asioita.

8) Seuraavat kokousajat: 4.3.2024, 3.6.2024, 9.9.2024 ja 2.12.2024 kaikki klo 10-13.

Sosiaalineuvos Marjo Malja päätti kokouksen klo 13.08.

